

„Zināšanu apkopošana izmantojot grafiskos organizatorus-latviešu etnogrāfiskās zīmes un telpiskos modeļus.”

Mans modelis, kuru iespaidojoties no Kena Wilbera „Visaptverošā teorija” (A TRHEORY OF EVERYTHING) 2011. gadā esmu nosaukusi par ”Esības ligzdu” top jau no 1997. gada, kad visas manas pedagoģiskās, psiholoģiskās, kultūrvēstures, procesuālās zināšanas sastrukturējās mandalveidīgās shēmās,. Vēlāk nāca klāt apzinātie personības struktūras, kreativitātes, pašradošā un smadzeņu darbības procesi, modelis kļuva telpisks un kustīgs un radās zināšanas, pieredzi, atklāsmes apkopjošs pasaules izpratnes modelis.

Ieskatam esmu nosūtījusi dažus modeļa griezumus, zīmējumus plaknē, skatījumus no dažādām pusēm ar nelieliem aprakstiem, kādus izmantoju tālākizglītības procesā:

- personības struktūras pašizziņas, **patības pašapzināšanās**, balstoties uz smadzeņu darbību, veicināšanai
- **ciklisko procesu**, ieskaitot projektu, radošā, pašradošā procesa apzināšanās veicināšanai, procesu plānošanai
- kā arī **pašattīstības ceļa** un šķēršļu - **atvaires zonas** apzināšanās veicināšanai.

Pielikumi un saistība ar citiem autoriem:

- Esības ligzda savā veidolā ir kā fraktālis, holons, kura iekšējā telpa ir kā personības iekšējā telpa, kuras apzināšanās lielums mainās atkarībā no vērtību attīstības līmeņa veidojot ieligzdoto holarhiju. Telpiskā struktūra, krāsas L. Embrekte. Šie termini saskaņā ar Ken Wilber, A TRHEORY OF EVERYTHING.;
- Attīstības spirāle ir ieligzdota hierarhija vai izaugsmes hierarhija, tāpat kā vairums dabisko izaugsmes procesu. Šī attīstība ir ietveršana sevī. Vērtību attīstības līmeņi saskaņā ar Don E. Beck, Christopher C. Cowan ”Spiral Dynamics”, krāsas un to secība, vieta modelī L. Embrekte;
- Esības ligzdas/personības iekšējās telpas lielums apzināšanās /attīstības procesā mainās, nosakot pašapziņas veidus un izziņas iespējas. Pašapziņas līmeņi saskaņā ar Richard A. Bowell, THE 7 STEPS OF SPIRITUAL INTELLIGENCE.
- Sadalījums 4 smadzeņu daļās, funkciju, vajadzību dalījums un personības struktūra L. Embrekte. Šeit jūtu lielu saskaņu ar M. Atkinsones 4 kvadrantiem, kuru modeli viņa izmanto savās programmās „materiāli „Transformējošā koučinga māksla un zinātne”. koučongs māksla un zinātne”, ”Brīvība mīlēt”.
- Projekta shēma, ciklisko procesu atainojums – L. Embrekte,
- Kvadrantu, smadzeņu daļu komplimentaritāte (papildinātība) personības transformācijā holistiski nosaka attīstības instrumentus, procesus - pielietojamās metodes – L. Embrekte.

Skolā un vispār mācību procesā plaši izglītībā tiek izmantoti grafiskie organizatori, bet visbiežāk plaknē un diezgan vienvēidīgi. Tos visbiežāk aizpilda neapzināties struktūru nesto informāciju. Tradicionālajā kultūrā grafiskos organizatorus saucam par zīmēm un simboliem, tie tiek skaidroti kultūrvēsturiski simbolu valodā, bet ne

vienmēr cenšoties *ieklausīties* un izprast pašu zīmju un modeļu nesošo mūsdienīgo informāciju.

Modeļi veidojot pārsvarā izmantoju **holistisko pieeju**, kopīgā veseluma meklējumus, līdz viss ir vienā modelī, kur katrs griezumam un skats stāsta par manām uzkrātām zināšanām izpratni un atklāsmēm – vienotu, sakārtotu smadzeņu failu struktūru, kurā viegli pievienot (kompilēt) jauno, atrast uzkrāto un kas pats dod jaunas kontemplatīvas izpratnes par lietu kārtību. Modelis strādājis kā pašizziņas un pašradošais instruments.

Svarīgi, kā modeļus lasa, **modeļa veidošanās ceļa izpratne** plaknē un telpiski, attīstības virzība, kustību tajos, orientācija saskaņā ar skatītāja izpratni, lai izprastu vai modeļi ir savietojami.

Vēsturiski manas dzīves laikā katras no zināšanām, atklāsmēm, kas nākušas un zīmes, kas ģeometriski zīmējušās ir ļoti bieži, un man par brīnumu, tās pašas mūsu etnogrāfiskās zīmes un modeļi, kas it kā sākušas runāt.. Mani pārsteidza ļoti līdzīgā **zīmju secība** Lielvārdes jostās. Līdz ar to iespējams, ka šīs secības ievērošana izglītības procesā atvieglo personības pašizziņas un kopveseluma izpratnes veidošanos.

Tāpēc esmu paredzējusi aprakstīt modeļi izmantojot etnogrāfiskās zīmes, tā kā viņas man ir atsegušās, saskaņā ar personības vērtību attīstības līmeņiem.

Vēl dažas jēdzieni modeļa izpratnei, kas man ir saskaņā ar K.Vilberu:

Augsnes hierarhija patiesībā ir **holarhija**, jo tā sastāv no holoniem (piemēram, atomi līdz molekulām, līdz šūnām, līdz organismiem – ko sauc par **ieligzdoto holarhiju** jeb aktualizācijas holarhiju, un tādēļ holarhijas ir holisma mugurkauls: tās pārvērš kaudzes par veselumiem, kas ir citu veselumu daļa, un tā līdz bezgalībai).

Kosmos ir bezgalīgi daudzu **ligzdu** virkne, kas savukārt ir ligzdas citām ligzdām, izpaužot arvien lielāku holistisko tvērumu – visur **holonu holarhijas** - un tāpēc ikvienam ir sava vērtību holarhija un tāpēc iznākumā šīs holarhijas sasaistās un sader ar visām pārējām. ...

Universs sastāv no holoniem gan uz augšu gan uz leju.

Jēdzieni saskaņā ar B. Kovana un D. Beka „Spirālo dinamiku”.

Spirālveida dinamika ligzdā veidojas kā dažādu domāšanas veidu (vMEMU, apziņas līmeņu, paradigmu, viļņu, Lielās ķēdes, subjektīvo stadiju) dinamiskās pēctecīgās, evolucionārās attīstības hipotētiskais modelis. (L.E. definējums)

Attīstības spirāle ir ieligzdota hierarhija vai izaugsmes hierarhija, tāpat kā vairums dabisko izaugsmes procesu. Beks un Kovans norāda, ka ieligzdotās hierarhijas ir otrās pakāpes domāšanas pazīme.

Kad sāk veidoties otrās pakāpes apziņa, hierarhijas atkal atgriežas, bet šoreiz saudzīgākā, „ligzdās iekļautā jeb ieligzdotā” izpausmē.

Apziņas līmeni vai **stadiju nosaka iekšējie faktori**. Manuprāt, četri faktori ir īpaši svarīgi: piepildījums, disonanse, dziļš ieskaits un atvērtība

Caur šiem viļņiem jeb attīstības līmeņiem plūst dažādas **attīstības straumes**.

Cilvēkam var būt relatīvi augsts attīstības līmenis dažās straumēs, vidējs citās un vēl citās zems. Citiem vārdiem, vispārējā attīstība ir visai nevienmērīga.

Attīstības straumes jeb attīstības rindas ir dažādie attīstības moduļi, dimensijas, jomas - , arī izziņas, morāles, afektīvās, lingvinistiskās, kinestētiskās, somatiskās, starppersonālās, u.c.

Galvenā virzības nostādne (mērķis)– sekmēt visas attīstības spirāles „veselību” bez nepamatotas kāda konkrēta viļņa privileģēšanas un vienmērīgu transformēšanas soļu veidošanu visam cilvēku resursu spektram (mudināt cilvēkus izaugt un attīstīt viņu pilno potenciālu – iekšējo un ārējo – līdz viņu spēju maksimumam)

Patība – identitāte, individuālā energoinformatīvā konstrukcija. Individīda patība, kā dižās dzīves kuģotāja liekas ir nevis monolīts viens, bet gan vairāku patību kopa ar vienu smagumcentru, kas sasaista daudzveidīgos viļņus, stāvokļus, straumes, un jomas, kā zināmā mērā vienotu organizāciju: šīs organizācijas sagraušana jebkurā vispārējā stadijā var izraisīt patoloģiju.

Ar cieņu un nepacietībā gaidot šo brīnumaino domātāju tikšanos –
Ligita Embrekte
20.08.2012.